

KUNSTI AINEKAVA PÕHIKOOLOLILE

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;
- 2) tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;
- 4) eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;
- 5) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;
- 6) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 7) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 8) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 9) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;
- 10) väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;
- 11) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 12) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 13) omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.

Kunsti õppe- ja kasvatusesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve, hindab enda ja teiste isikupära;
- eksperimenteerib mõtete, vahendite, materjalide ja kunstitehnikatega;
- tegutseb loovates ja uurimuslikes rühmatöodes ühise tulemuse nimel;
- rakendab oma loomingulisi võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- tunneb huvi kunstiloomingu ja paikkondliku kultuuri vastu;
- mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.

Kunsti õppe- ja kasvatusesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- oskab loomingulises tegevuses, loovtöö ning uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ning kriitilise mõtlemise ja probleemilahenduse oskusi;
- tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- eksperimenteerib mõtete, mõistete, kunstitehnikate ja uute meediumidega;
- rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;

- seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja nüüdiskunsti rolli ühiskonnas;
- väljendab oma arvamusi ja teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutades kunsti oskussõnavara;
- tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- omab ülevaadet kunsti, disaini ning arhitektuuriga seotud elukutsetest ja ametitest.

2. Õppeaine kirjeldus

Kunstiõpetuses omandatakse visuaalse hariduse algtõed ning arendatakse mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi ning kunstioskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises maailmas. Kunst võimaldab põhikooliõpilastel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Kunstiõpetuses kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) uurimine ja oma ideede arendamine,
- 2) väljendusvahendite loov rakendamine,
- 3) teadmised visuaalkultuurist,
- 4) mõtestamine ja refleksioon.

Osaoskuste kujundamine ja arendamine on omavahel põimunud nii õpilaste loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemise kui ka uute teadmiste omandamise, kinnistamise ning praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujundamine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti seostest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest.

Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega.

Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemina kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele panevad aluse õppekäigud muuseumidesse, galeriidesse ja näitustele. Näidete valikul kunstiajalooost lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ning visuaalsest kultuurist lähiümbruses ja Eestis.

3. Õppesisu

4. KLASS

Teema ja tunnimah	Õppesisu/ Õppetegevused:	Õpitulemused	Märkused
Kujutamise- ja vormiõpetus. 14 tundi	Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ● tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; ● väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; ● loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab; 	www.e-koolikott.ee www.miksike.ee www.opik.ee

	<p>Vormi ja funktsiooni seos.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kujutamine ja kujundamine. 2. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine. 3. Kunstitehnikate loov kasutamine. 4. Erinevate materjalide ja töövõtete kasutamine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Dekoratiivne, värvide rahvapärased nimetused, reproduktsioon, vorm, natüürmort, vaikelu, pabermass, pastell.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž); • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust. 	
<p>Värvi, kompositsiooniõpetus.</p> <p>12 tundi</p>	<p>Õppesisu:</p> <p>Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal ja koloriit. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loovad rühma- ja individuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö. 2. Ruumiliste kompositsioonide, makettide valmistamine. 3. Kunstitehnikate loov kasutamine. 4. Erinevate töövõtete kasutamine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Kompositsioon, silmapiir, karikatuur, koomiks.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; • väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; • loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust. 	
<p>Disainiõpetus.</p> <p>4 tundi</p>	<p>Õppesisu:</p> <p>Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Visandamine ja kavandamine, kujutamine ja kujundamine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Disain, jooniskiri, konstruktsioon, pakend.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; • peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust; • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal. 	

Vestlused kunstist. 3 tundi	Õppesisu: Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. Õppetegevused: 1. Koomiksita ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine. 2. Muuseumide, kunstiürituste, nüüdiskunsti näituste külastamine. 3. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine. Üldmõisted: Galerii, kunsti (kultuuri) mälestiste kaitse, restaureerimine.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, • uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
Digitaalne pilt. 2 tundi	Õppesisu: Liikumise kujutamine, animatsioonitehnikad. Õppetegevused: 1. Digitaalsete tehnikate katsetamine. Üldmõisted: Illusioon, animatsioon.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • märkab sõnumeid, arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas; • tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Neljanda klassi lõpuks õpilane:

- kavandab ja kujundab eesmärgist lähtudes;
- leiab vormi ja funktsiooni seoseid (kus milliseid kirjatüüpe kasutatakse);
- mõistab ka väikeste esemete kultuuriväärtust;
- mõistab muinsuskaitse ja muuseumite vajalikkust;
- kujutab natuurist;
- leiab infot erinevatest allikatest;
- uurib, analüüsib ja võrdleb eri ajastute teoseid, märkab erinevaid vorme;
- mõistab pooside „keelt“ skulptuuris;
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega (nt pimedus);
- väljendab visuaalsete vahenditega mõtteid, ideid;
- on tutvunud näo proportsiooniga;
- loovülesandeid lahendades katsetab erinevaid kunstitehnikaid ja materjale, kasutab sobivaid;
- kujutab ja kujundab vaatluse ja ideede põhjal, rakendab kompositsiooni baasoskusi;
- kasutab ruumilisuse edastamise võtteid;
- uurib ja võrdleb erinevaid vorme ja kujutamislade;

- kasutab kavandamist ideede edasiarendamise ja viimistluse protsessis;
- mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja kooskõla;
- oskab põhivärve segada;
- oskab osaleda koostöös ja aruteludes ühise tulemuse nimel;
- mõistab kinkimise mõtet;
- stiliseerib piltkujutisi;
- mõistab, kuidas kollektsoonist saab teos;
- planeerib tegevust süstemaatiliselt ja vastavalt seatud eesmärgile.

5. KLASS

Teema ja tunnimah	Õppesisu	Õpitulemused	Märkused
Kujutamise- ja vormiõpetus. 12 tundi	Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted. Vormi ja funktsiooni seos. Õppetegevused: 1. Kujutamine ja kujundamine. 2. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine. 3. Kunstitehnikate loov kasutamine. 4. Erinevate materjalide ja töövõtete kasutamine. Üldmõisted: Eksliibris, keraamika, kollaaž, konstrueerima, konstruktsioon.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ● tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; ● väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; ● loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab; ● rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne); ● kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi; ● mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust. 	www.e-koolikott.ee www.miksike.ee www.opik.ee
Värvi, kompositsiooni- ja perspektiivõpetus 13 tundi	Õppesisu: Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted. Õppetegevused:	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ● tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; ● väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; ● loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab; 	

	<p>1. Loovad rühma- ja individuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö.</p> <p>2. Ruumiliste kompositsioonide ja makettide valmistamine.</p> <p>3. Kunstitehnikate loov kasutamine.</p> <p>4. Erinevate töövõtete kasutamine.</p> <p>Üldmõisted: Dekoratsioon, figuraalkompositsioon, figuur, liikumisasendid, näoproportsioonid, proportsioon, žest, vari, langev vari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
<p>Disain.</p> <p>4 tundi</p>	<p>Õppesisu: Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.</p> <p>Õppetegevused: Visandamine ja kavandamine, kujutamine ja kujundamine.</p> <p>Üldmõisted: Fassaad, pinnalaotus.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; • peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust; • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.
<p>Vestlused kunstist.</p> <p>4 tundi</p>	<p>Õppesisu: Kunstiterminid, muuseumide ja galeriide funktsioonid.</p> <p>Õppetegevused: 1. Muuseumide, kunstiürituste, nüüdiskunsti näituste külastamine. 2. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.</p> <p>Üldmõisted: Koopamaal, kunstiajalugu, massikultuur, reljeef, sammal, stiil, tempel (ehitis).</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib; • võrdleb eri ajastute kunstiteoseid; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.

Digitaalne pilt. 2 tundi	Õppesisu: Liikumise kujutamine, liikumisillusiooni teke, animatsioonitehnikad. Õppetegevused: Digitaalsete tehnikate katsetamine. Üldmõisted: Illusioon, animatsioon.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ● märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; ● arutleb visuaalse infoga seotud näituste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas; ● tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.
--	---	---

Viienda klassi lõpuks õpilane:

- kavandab ja kujundab;
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega;
- mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja värvikooskõla;
- kasutab kavandamist kui protsessi ideede arendamiseks;
- loovülesandeid lahendades katsetab erinevaid tehnikaid ja materjale, kasutab sobivaid väljendusviise;
- leiab infot erinevatest allikatest;
- uurib ja võrdleb eri ajastute maju, märkab erinevaid vorme;
- tunneb inimese näo proportsioone, kuid muudab neid, et suurendada ilmekust;
- väljendab emotsiooni poosiga;
- katsetab erinevaid kunstitehnikaid;
- on tutvunud inimkeha proportsioonidega;
- leiab eeskju erinevatest kunstitöödest;
- analüüsib etteantud mudeli kohaselt kunstiteost;
- kasutab kavandamist tööprotsessi olulise osana;
- leiab vormi ja funktsiooni seoseid;
- osaleb aruteludes ja ühistöös;
- kujutab ruumi kolmemõõtmelisust;
- kujutab loodust ja visandab;
- leiab õiged proportsioonid, geomeetrilise objekti külgede suunad ja paigutuse;
- väljendab mõtteid ja ideid visuaalsete vahenditega.

6. KLASS

Teema ja tunnihaht	Õppesisu/õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
--------------------	------------------------	--------------	----------

<p>Kunstiliigid ja kunstitehnikad. Töömaterjalid.</p> <p>6 tundi</p>	<p>Õppesisu: Kunstiliigid (ehituskunst, skulptuur, maalikunst, graafika, disain, reklaam, foto jne). Kunstitehnikad (kunstimaal, joonistus, gravüür, kollaaž, pastell, digitaalgraafika, animatsioon jne). Töömaterjalid (paber, pliatsid, värvid, pintsell, rasvakriidid jne).</p> <p>Õppetegevused: 1. Tutvumine kunstiliikidega (ehituskunst, skulptuur, maalikunst, graafika, disain, reklaam, foto jne). 2. Tutvumine erinevate kunstitehnikatega ja kasutamine neid (maal, joonistus, gravüür, kollaaž, digitaalgraafika, animatsioon, graffiti). 3. Tutvumine erinevate töömaterjalidega ja kasutamine neid (paber, pliatsid, värvid, pintsell, rasvakriidid jne).</p> <p>Põhimõisted: Kunstiliigid. Kunstitehnikad. Kollaaž. Maalikunst. Graafika. Disain. Reklaam. Graffiti.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja kasutab kunstikeelt; • teab erinevaid kunstiliike; • teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; • oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja töövahendeid; • kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • omandab loovtegevuse kogemusi; • arendab loovust ja fantaasiat; • omandab teadmisi kunstiliikidest ja tehnikadest; • tunneb kunstist mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; • kasutab joonistamiseks paberid suuruses A4; • oskab joonistada eluta looduse vorme; • oskab töötada pliatsitega; • joonistab erinevate kunstitehnikatega. 	<p>www.e-koolikott.ee</p> <p>www.miksike.ee</p> <p>www.opik.ee</p>
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>12 tundi</p>	<p>Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi. Looduse vormid: puu, kivi, muru, päike, pilv. Joonistada looduse vorme naturist. Kujutada maastikku detaile. Geomeetriliste kehade <i>kujutamine</i>. Kuup. Silinder. Kera. Valgus ja vari. Varju tekkimine. Langev vari. Esemete vormid: nõud, köögiviljad, puuviljad, tarbed, mänguasjad jne) Vaikelu. Igapäevaselt kasutatavad esemed. Visandamine naturist. Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Erinevas eas inimese kujundamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehsvormide suhe. Portree eestvaates.</p> <p>Õppetegevused:</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja kasutab kunstikeelt; • omandab teadmisi žanridest; • teab erinevaid kunsti žanre (maastik, vaikelu, portree); • teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; • oskab kujutada mahulisi figure; • oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides; • oskab joonistada taimi, puid, geomeetrilisi kehi, inimest figuuri ja nägu jne; • oskab joonistada või voolida eluta looduse vorme ja esemeid vorme; • kasutab <i>loovtöodes</i> mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • omandab loovtegevuse kogemusi; 	

	<p>1. Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi. Looduste vormide naturist joonistamine värvipliatsitega või rasvakriitidega.</p> <p>2. Geomeetriliste kehade kujutamine erinevate kunstitehnikatega.</p> <p>3. Maastiku kujutamine.</p> <p>4. Tutvume geomeetriliste põhi-vormistega seoses igapäevaesemetega Geomeetriliste kehade kujutamine hariliku pliatsiga. Voolimine savist.</p> <p>5. Looduse ja inimese kujutamine. Inimese eestvaates kujutamine värvipliatsitega.</p> <p>Põhimõisted: Geomeetiline vorm. Objekt. Figuur. Žanr. Maastik. Vaikelu. Ettekuju. Mahus. Proportsioonid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kasutab loovust ja fantaasiat; ● tunneb kunstist mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; ● märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas; ● omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab kujutada neid; ● oskab määrata erinevas eas inimeste proportsioone; ● õpib nägema ja märkama keha õigeid proportsioone; ● joonistab looduslikke objekte, milliseid on eelmisel vaadeldud, uuritud.
<p>Värviõpetus.</p> <p>9 tundi</p>	<p>Õppesisu: Värvi põhikarakteristikud. Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline). Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt). Akromaatilised ja kromaatilised värvid. Kolm põhitooni. Kolmanda astme värvide saamine (oranž+sinine, roheline+punane, violett+kollane). Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid. Kromaatilised värvused on kõik spektrivärvid. Tonaalsus.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuuevärviring, helestamine ja tumestamine. 2. Joonistamine väravast väravani. Lihtsate vorme kujutamine värvidega. 3. Kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul. 4. Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega: kuidas kunstnikud kasutavad värve meeleolu loomiseks. <p>Põhimõisted:</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● oskab värvidega joonistamist lihtsamaid vorme; ● teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitoone; ● tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; ● tunneb täiendvärve ja nende kontraste; ● oskab piiratud arvu värvidega maalima; ● tunneb akromaatilised ja kromaatilised värvused; ● õpib saama kolmanda astme värve; ● oskab meeleolu edastada värvidega; ● saab hulgaliselt erinevaid tunnetusi, kogeb värve looduses; ● omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat; ● arendab loovust ja esteetilist maitset; ● oskab töötada värvipliatsiga, ● pintsliga ja guaššvärvidega;

	Akromaatiline, kromaatiline värvid. Soojad ja külmad toonid. Kontrast. Täiendvärv. Dekoratiivsus. Koloriit. Spektrivärvid. Mono- ja polükroomia. Tonaalsus.	<ul style="list-style-type: none"> omandab erinevate värvuste kultuurilised teadmised.
Kompositsiooni- ja perspektiivõpetus 8 tundi	<p>Õppesisu: Sümmeetria ja asümmeetria. Tervik ja osa. Dünaamiline ja staatiline kompositsioon. Pildi dominant. Rütm Kompositsiooni tasakaal. Piiratud ja piiramata pinnad. Plaanilisus pildi pinnal. Õhu(värvi)perspektiiv. Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Taust. Kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted. Pea- ja kõrvalelemendid ja taust.</p> <p>Õppetegevused: 1. Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. 2. Ruumilisuse edastamise võtted. 3. Pildi pinna organiseerimine. 4. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine. 5. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.</p> <p>Põhimõisted: Kompositsioon. Taust. Tasakaal. Mõõt. Visand. Mastaap. Perspektiiv. Rütm. Silmapiir. Pind. Pildiruum. Sümmeetria ja asümmeetria.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi; oskab pilti komponeerida; teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust; oskab visandeid teha; oskab visandada pilti; teab, mis on dünaamiline kompositsioon, staatiline kompositsioon, kompositsiooni tasakaal; teab, mis on piiramata ja piiratud pind; oskab hinnata oma tööd kriitiliselt; oskab märkida silmapiiri; teab, et kaugemal asetsev on väike ja lähemal asetsev suurem; oskab kasutada koondpunkte töö teostamisel; oskab töötada joonlaua ja pliiatsiga; omandab teadmisi kunstiväljendusvahenditest.

Kuuenda klassi lõpuks õpilane:

- leiab eeskju erinevatest kunstitöödest;
- kujutab ja kujundab vaatluse ja ideede põhjal;
- mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja värvikooskõla;
- on tuttav inimkeha proportsioonidega;
- osaleb ühistöös ja aruteludes;
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega;
- leiab infot erinevatest allikatest;
- mõistab, mis on kompositsiooni kooskõla;

- leiab vormi ja funktsiooni seoseid;
- kujutab kolmemõõtmelist objekti tasapinnal;
- kujutab kolmemõõtmelisi objekte natuurist joonistades;
- leiab eeskuju rahvakunstist;
- katsetab erinevaid materjale ja võtteid, kasutab sobivaid;
- on tuttav näo proportsioonidega, leides õiged proportsioonid ja paigutuse;
- on omandanud reljeefkujutise vormimise kogemuse;
- loovülesandeid lahendades katsetab erinevaid töövõtteid ja materjale, kasutab tulemuslikumad;
- valib ja leiab eeskuju arhitektuuri mitmekesisusest;
- osaleb tööde esitlustes;
- võrdleb joonistusi ja fotosid kus sama hoonet või linnavaadet on pildistatud erinevatest vaatenurkadest;
- kasutab valgust ja varju ruumiliste objektide kujutamisel;
- analüüsib erinevaid kunstitöid;
- mõistab, mis on joonte ja pindade kogumõju, kompositsioon ja kooskõla.

7. KLASS

Teema ja tunnimah	Õppesisu/õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
Arhitektuur. Kunstiteosed ja stiilid. 8 tundi	Õppesisu: Arhitektuuri vormid. Kunstiteosed ja stiilid. Proportsioon ja mõõt. Moodul ja kaanon. Kuldlõige. Kombinatsioonid. Geomeetrilised progressioonid. Vertikalism ja horisontalism. Peegeldus. Proportsioneerimine ja mastaap. Arhitektuurisüsteemide mitmekesisus. Kunstimälestised. Kontrasti avaldumisvormid (vormi-värvuse- ja faktuurikontrast). Kontrastsed paarid. Linnakeskkond. Õppetegevused: 1. Loodus- ja tehisevormide kujutamine. Üldvormide liigendamine valguse ja varjude abil. 2. Uusi tehisevorme fantaseerimine ja kujutamine (fantastilised loomad ja maastikud teistel planeetidel). 3. Tööde teostamine erinevast vaatepunktist (konna- ja linnu-perspektiiv).	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ● tunnetab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; ● oskab töid teostada erinevast vaatepunktist (konna- ja linnuperspektiiv) ühe ja kahe koondpunktiga; ● oskab kompositsiooni seada- hõredamalt – tihedamalt (valgus – vari), ● oskab hoonet joonistada; ● teab ja oskab jooniste vormistamise nõudeid; ● analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid 	www.e-koolikott.ee www.miksike.ee www.opik.ee www.muuseum.ee

	<p>4. Loodus- ja tehisvormide vaheliste suhete ning seoste kujutamine.</p> <p>5. Kompositsioonide fantastilistest kuid oma konstruktsioonilt teostatavatest hoonetest kujundamine.</p> <p>6. Ruumisügavuste kujutamine õhuperspektiivi abil.</p> <p>Põhimõisted: Moodul ja kaanon. Kuldlõige. Vertikalism ja horisontalism. Peegeldus. Tehisvorm. Perspektiiv. Esi- ja tagaplaan. Frotaaž.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist; ● tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid; ● joonistab: - tänava keskelge ja vaade tänava servast; ● teab arhitektuuri vorme ja oskab joonistada neid; ● oskab fantaseerida; ● oskab töötada rühmas; ● mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis. ● peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust; ● oskab teha joonestamisalu eskiise ja jooniseid pliiatsiga; ● oskab maalida kattevärvidega ja akvarelliga; ● oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; ● oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega. 	
--	---	--	--

<p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu: Disain meie elus. Disain ja visuaalne keel. Kujundamine on protsess. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Graafilise disaini. Teksti ja pildi koostöö graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Illustratsioonide liigid. Seosed tekstiga. Graafilisel disainil on kolm põhifunktsiooni. Plakati, kuulutuse või illustratsiooni kompositsioonid. Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnikad, sõnum ja kontekst. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Tervik ja osa. Maja siseruum.</p> <p>Õppetegevused: 1. Ideekavandite loomine (kompositsiooni üldskeem). 2. Ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguste vahendite kasutamine (nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju). 3. Pildi süžees karakterseid interjööridetaile kasutamine. 4. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. 5. Tarbegrafilise kirja (pakend, etikett) harjutamine. 6. Mitmesuguste materjalide kombineerimine tasapinnal ja ruumis.</p> <p>Põhimõisted: Disain. Tektoonika. Siluett. Motiiv. Faktuur. Visuaalne keel. Tehtus. Dünaamika. Keskkonna esteetika. Ergomoomika. Interjäär.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus; ● kasutab pildi süžeelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; ● oskab joonistada klassiruumi sügavust; ● oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal; ● kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● tunneb rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu; ● oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure; ● peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust; ● oskab kujundada etiketti või pakendit; ● oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; ● oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; ● selgitab reklaami ja eesmärgi ja mõju. 	
--	--	---	--

<p>Ornament ja stiliseerimine.</p> <p>5 tundi</p>	<p>Õppesisu: Sümmeetrilised tehted. Kongruentsus ja peegelduskongruentsus. Stiliseerimine. Võrkkompositsiooni alused. Seriaalsus. Detailiseerimine, nüansseerimine ja abstraheerimine. Stiliseerimine looma fantaasilisi olukordi taime-, loomariigis, putukate elust. Motiivi valik. Kunstiajaloo seisukohalt ornamenti liigitamine. Geomeetriline ornament. Geomeetriline kujund kui sümbol Looduslik ornament: taimornament, figuraalornament. Ornamentaalsus looduslikus ja tehiskeskkonnas. Sümbolne ornament. Põimornament. Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Rütm ja dünaamika. Rahvuslik ornamentika. Jaapani rahvakunsti motiivid. Bordüürid. Fantaasiakiri.</p> <p>Õppetegevused: 1. Rahvuslikku ornamentikat ja uusi ornamente kasutamine pinna jaotamisel. 2. Kompositsiooni võtteid kasutamine (sobitades värve ning ühendades erinevaid jooni). 3. Looduslikku motiivi või geomeetrilist ornamenti kujundamine piiramata pinnale. 4. Kaunistuste kujundamine (kasutades erinevaid jooni ja nende erinevaid paksusi) etteantud kujunditele. 5. Joonistamine söe, tuši ja värvidega, sule ja pintsliga, joonlaua ja sirkliga. 6. Vabalt valitud loodusmotiivi stiliseerimine.</p> <p>Põhimõisted: Sümbol. Stiliseerimine. Põimornament. Nüansseerimine. Bordüür. Seriaalsus. Moodul.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● oskab leida varju edasiandmiseks sobivaid toone; ● oskab kaarjoonega kujutada puuvilja ümarust; ● tunneb ja joonistab rahvuslikku ornamentikat ja loob uusi ornamente; ● kasutab kompositsiooni võtteid, sobitades värve ning ühendades erinevaid jooni; ● teab kunstiajlugu seisukohal ornamenti liigitamist; ● kasutab erinevaid jooni ja nende erinevaid paksusi kujundatele; ● oskab maalida kattevärvidega ja akvarelliga; ● oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; ● oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; ● oskab maalida kavandi alusel; ● esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid; ● kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle; ● teadvustab kunsti rolli ühiskonnas; seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut; 	
--	--	--	--

		• mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.	

<p>Vormi- ja värviõpetus.</p> <p>12 tundi</p>	<p>Õppesisu: Värvi põhikarakteristikud .Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline). Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt). Akromaatilised ja kromaatilised värvid. Kolm põhitooni. Kolmanda astme värvide saamine (oranž+sinine, roheline+punane, violett+kollane). Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid. Kromaatilised värvused on kõik spektrivärvid. Tonaalsus.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Põhivärvide segamine. Värvide helestamine ja tumestamine. Värviringi kasutamine. 2. Joonistamine väravast väravani.Lihtsamate vorme kujutame värvidega. 3. Kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul. 4.Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega (kuidas kunstnikud kasutavad värve meeleolu loomiseks). <p>Põhimõisted: Akromaatiline, kromaatiline värvid. Soojad ja külmad toonid. Kontrast. Täiendvärv. Dekoratiivsus. Koloriit. Spektrivärvid Mono- ja polükroomia.Tonaalsus.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● oskab värvidega joonistamist lihtsamaid vorme; ● teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitoone; ● tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; ● tunneb täiendvärve ja nende kontraste; ● oskab piiratud arvu värvidega maalima; ● tunneb akromaatilised ja kromaatilised värvused; ● õpib saama kolmanda astme värve; ● oskab meeleolu edastada värvidega; ● saab hulgaliselt erinevaid tunnetusi, kogeb värve looduses; ● omandab loovtegevuse kogemusi; ● arendab loovust ja fantaasiat; ● arendab loovust ja esteetilist maitset; ● oskab töötada värvipliatsiga, pintsliga ja guaššvärvidega; ● omandab erinevate värvuste kultuurilised teadmised. 	
--	---	--	--

Seitmanda klassi lõpuks õpilane:

- teab joonistavaid kunstnikke ja mõnda nende teostest;
- uurib teoste faktuure ja tehnilisi võtteid; visandab ja loob nende eeskujul ise omanäolisi faktuure;
- märkab oma ümbruses väiksemaid või suuremaid faktuure;
- kasutab erinevaid pliiatseid ja tehnilisi võtteid;
- kavandab õpetaja abiga raamatu vormi;
- saab selgeks uue tehnika - tuši- või tindijoonistuse;
- loob ise ühe pildi nimetatud tehnikas;
- tunneb nüüdisaegse joonistuskunsti olemust ja selle eri võimalusi;
- oskab luua teemast lähtuvat mõistekaarti;

- oskab kujutada abstraktset või muul moel kujutamatu;
- katsetab erinevaid tehnilisi joonistusvõtteid; oskab kasutada erinevaid joonistusvahendeid;
- arutleb kompositsiooni üle teoste eksponeerimisel;
- saab aru kontseptsiooni olemusest kaasaegses kunstis;
- kasutab oma loomingus erinevaid tehnilisi vahendeid;
- õpib loodust rikkumata kasutama käepäraseid looduslikke materjale loominguliseks väljendusvahendiks;
- mõistab värvide olulisust keskkonnast arusaamisel;
- teab, miks eksisteerivad rahvusvahelised standardvärvid;
- oskab välja tuua konkreetse valitud motiiviga eriotstarbelisi objekte ümbritsevast keskkonnast;
- komponeerib oma väljapaneku ja põhjendab valikuid;
- oskab tutvustada valitud objekte, nende otstarvet ja loojaid;
- avastab seoseid, mida varem pole märganud;
- püüab mõista värvi mõju meie alateadvusele;
- loob ühistööna installatsiooni;
- seostab visuaalse uurimuse uue tulemusega (fotost või joonistusest postkaardini);
- omandab muuseumiskäimise harjumusi; saab teada konkreetse näituse autoritest ja teemadest;
- teab, mis on kontseptsioon ja kontekst;
- oskab valida kontseptsiooni teostamiseks kunstivormi ja planeerida tegevust;
- on oma ideed teostanud; oskab teost dokumenteerida;
- oskab erinevaid pastelli- ja sötetehnikaid;
- teab pastelli- ja sötetehnikaid kasutavaid eesti kunstnikke;
- omab ülevaadet (pildi)kompositsiooni kujundamise põhitõdedest geomeetriliste põhikujundite abil;
- tunneb pastelli- ja sötetehnika ajalugu;
- oskab erinevaid akvarellitehnikaid (graafiline, “siidine”, “villane”, soolane jne);
- teab akvarellitehnikaid kasutavaid eesti kunstnikke;
- oskab organiseerida pildipinda lähtuvalt elementide asukohast;
- mõtleb kompositsioonelementide hulga ja asukohtade üle pinnal;
- tunneb akvarellitehnika ajalugu.

8. KLASS

Teema ja tunnimah	Õppesisu/õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
-------------------	------------------------	--------------	----------

<p>Muuseumide ja galeriide funktsioonid.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu: Esimene muuseum maailmas, Eestis ja Tallinnas. Muuseum kui kunstitempel. Museion – iidsem maailma muuseum.</p> <p>Ekspositsioon on kunstiteoste, trükiste, näituse- või muuseumieksponaatide või muu taolise väljapanek. Etnograafiliste esemete ja rahvaluule kogumine säilitamine ja uurimine.</p> <p>Muuseumikogu. Kunstimõisteid (originaal, koopia, reproduktsioon, autoritiraaž jne). Maailma juhtivmuuseumid. Eesti muuseumid. Muuseumid eesti rahva kultuuri säilitajad. Eesti ja maailma kunsti suurkujud ja teosed.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tutvumine muuseumi kogudega, arutleme muuseumi funktsiooni ja tähtsuse üle tänapäeva ühiskonnas. 2. Tutvumine kunstnike ja fotograafide töödega internetis. 3. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine. 4. Kunstnike tööde vaatlus internetis. 5. Teose originaali ja selle reproduktsiooni eristamine. 6. Joonistamine vaatluse ja mälu järgi ning fantaasia põhjal. 7. Muinasjuttude illustreerimine. <p>Põhimõisted: Muuseum. Museion. Originaal. Kitš. Restaureerimine. Rahvakunst. Kollaž. Ekspositsioon. Reproduktsioon. Muuseumikogu. Etnograafia. Land-art. Assamblaaz. Installatsioon. Happening, performance. Kunstimälestised.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb kunstimõisteid ja –ajalugu; • oskab vaadata ja hinnata kunstiteoseid; • kujundab oma kunstimaitset; • oskab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe; • teab Eesti ja maailma kunsti suurkujusi ja teoseid; • teab rahvakunsti seoseid teiste rahvaste etnograafiaga; • teab, mis on restaureerimine ja renoveerimine; • teab, mis on tegevus-kunst (happening); • teab kitši olemust; • teab kunsti arengut keskajast 20. sajandi lõpuni; • väärtustab rahvakunsti; • töötab rühmas, soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd. 	<p>www.e-koolikott.ee</p> <p>www.miksike.ee</p> <p>www.opik.ee</p> <p>www.muuseum.ee</p>
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu: Looduse vormid. Mere motiiv: liiv, merekarpide vorme, kivid, meretähed, vetikad. Meremaastikku detailid. Geomeetrilised kehad. Kuup. Silinder. Kera. Valgus ja vari. Varju tekkimine. Langev vari. Op- kunst. Esemete vormid: nõud, köögiviljad, puuviljad, tarbed, mänguasjad jne). Igapäevaselt kasutatavad esemed. Inimese täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisevormide suhe. Portree eestvaates. Proportsioonid. Karikatuur. Koomiks.</p> <p>Õppetegevused:</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja kasutab kunstikeelt; • teab erinevaid kunsti žanre (maastik, vaikelu, portree); • teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; • oskab kujutada mahulisi figuure; • oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides; 	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi. 2. Geomeetriliste kehade kujutamine erinevate kunstitehnikatega. Geomeetriliste kehade kujutamine hariliku pliiatsiga. 3. Visandamine natuurist. 4. Erinevas eas inimeste kujutamine. Liikumise kujutamine. Inimese eestvaates kujutamine värvipliiatsitega: istuv figuur otsevaates ja poolprofiilis. 5. Looduslikke vorme joonistamine. 6. Esemete modelleerimine valguse ja varju abil (laige, refleks). Stiliseerimine. <p>Põhimõisted: Geomeetiline vorm. Objekt. Figuur. Maastik. Ettekujut. Mahus. Proportsioonid. Miimika. Karikatuur. Koomiks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● oskab joonistada või voolida eluta looduse vorme ja esemeid; ● kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● omandab loovtegevuse kogemusi; ● kasutab loovust ja fantaasiat; ● tunneb kunstist mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; ● märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas; ● omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab kujutada neid; ● oskab määrata erinevas eas inimeste proportsioone ja suudab kujutada inimfiguuri õigete proportsioonidega; ● oskab näha õigeid proportsioone ja visandada inimfiguuri natuurist; ● joonistab looduslikke objekte, milliseid on eelmisel vaadeldud/uuritud; ● oskab väljendada oma ideid, fantaseerida paberil; ● oskab teha karikatuuri. 	
<p>Valguse- ja värviõpetus.</p> <p>7 tundi</p>	<p>Õppesisu: Värvi põhikarakteristikud. Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid. Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine. Kolm põhitooni. Kolmanda astme värvide saamine. Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid. Kromaatilised värvused on kõik spektrivärvid. Tonaalsus. Värviring ja selle kasutamine. Mere ja taeva värvid. Värvitoonide kasutamine kunstnike töödes. Valguse omadused ja tähtsus. Valgus looduses ja tehiskeskkonnas. Tegelik ja illusoorne valgus. Valgus ja vari.</p> <p>Õppetegevused:</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitoone; ● tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; ● tunneb täiendvärve ja nende kontraste; ● oskab piiratud arvu värvidega maalima; ● tunneb akromaatiliseid ja kromaatiliseid värvuseid; 	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Põhivärvide segamine. Värvide helestamine ja tumestamine. Värviring ja selle kasutamine. 2. Op-kunsti vorme joonistamine. 3. Illustratsiooni joonistamine. 4. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). 5. Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega. 6. Tutvumine kunstnike töödega kunstiserveris. <p>Põhimõisted: Akromaatiline, kromaatiline värvid. Soojad ja külmad toonid. Kontrast. Täiendvärv. Dekoratiivsus. Koloriit. Spektrivärvid. Mono- ja polükroomia. Tonaalsus. Võrguvärv. Valgus. Op-kunst. Imp-art.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õpib saama kolmanda astme värve; • oskab meeleolu edastada värvidega; • omandab loovtegevuse kogemusi; • arendab loovust ja fantaasiat; • arendab loovust ja esteetilist maitset; • oskab töötada värvipliatsiga, pintsliga ja guaššvärvidega; • teab mõisteid värv ja värvus; • oskab maalida katte-värvidega. 	
<p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>8 tundi</p>	<p>Õppesisu: Disain meie elus. Disain ja visuaalne keel. Kujundamine on protsess. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Maja siseruum. Graafiline disain. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Seosed tekstiga. Illustratsioonide liigid. Graafilise disaini kolm põhifunktsiooni. Plakati, kuulutuse või illustratsiooni kompositsioonid. Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Tervik ja osa. Karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud atmosfäärilisi olukordi (päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike). Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reaalsusele tuginevate vormide ümberkujundamine, muutmine ja nende põhjal uute fantastiliste vormide loomine. 2. Kaunistuste kujundamine. 3. Interjööri joonistamine. 4. Ideekavandite loomine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus; • kasutab pildi süzheelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; • oskab joonistada klassiruumi sügavust; • oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • tunneb rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu; • oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure; 	

	<p>5. Karakterseid interjööridetailekasutamine pildi süžees. 6. Interjööri kujundamine. 7. Erinevate tehnikate kasutamine: guašš, akvarell, linoollõige, vahakriibe.</p> <p>Põhimõisted: Ergoomika. Disain. Tektoonika. Siluett. Motiiv. Faktuur. Visuaalne keel. Tehtus. Interjäär. Dünaamika. Keskkonna esteetika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust; ● oskab kujundada etiketti või pakendit; ● oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; ● oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; ● kujundab interjööri; ● oskab töötada rühmas; ● oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid. 	
--	--	---	--

Kaheksanda klassi lõpuks õpilane:

- teab, mis on sürrealism ja automatism;
- teab kunstnikke, kes kasutavad automatismi võtteid;
- oskab kompimise ja vahetu tunde najal abstraherida objekte;
- arendab varem visandatud abstraktsetest kujunditest edasi isikupärased tegelaskujud;
- oskab maalida, kasutades automatismi töö lähtepunktina;
- mõtleb läbi teose kompositsiooni;
- loob lugusid ja tegelasi;
- oskab teha mõistekaarti;
- on saanud grupitöö kogemuse
- kujutab oma lugu pildiseeriana;
- teab eesti klassikalise skulptuuri teoseid ja kunstnikke;
- tajub skulptuuride kolmemõõtmelisust;
- saab teada konkreetse näituse autoritest ja teemadest;
- on uurinud erinevaid vorme;
- oskab luua olemasolevatest detailidest uusi kooslusi;
- on uurinud vormide suhet tasapinnaga ja vormide suhtlemist omavahel;
- oskab leida seoseid omadussõnade ja vormide vahel (kerge, raske, püsiv, ebakindel, liikuv, staatiline);
- teab, mis on stiliseerimine ja transformeerimine;
- teab, mis on patineerimine, monokroomsus;
- oskab nimetada kunstnikke, kes on loonud installatsioone;
- märkab geomeetrilisi rütme enda ümber;
- tajub enda ja teiste suhet keskkonnaga;

- mõtleb taaskasutuse peale kunstis;
- oskab luua kunstiobjekti kasutatud asjast, ühendades seda erinevate materjalidega;
- kasutab sõnumi edastamise visuaalseid võtteid;
- püstitab endale ise teema ja ülesande;
- teostab idee sobivate vahenditega;
- planeerib oma idee teostamiseks kuluva aja oskuslikult.

9. KLASS

Teema ja tunnimahut	Õppesisu/õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu:</p> <p>Looduse vormid. Mere motiiv: liiv, merekarpide vorme, kivid, meretähed, vetikad. Meremaastiku detailid. Geomeetriselised kehad. Kuup. Silinder. Kera. Valgus ja vari. Varju tekkimine. Langev vari. Op- kunst. Esemete vormid: nõud, köögiviljad, puuviljad, tarbed, mänguasjad jne). Igapäevaselt kasutatavad esemed. Inimese täisfiguuri ja näo proportsioonid. Miimika. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisevormide suhe. Portree eestvaates. Proportsioonid. Karikatuur. Koomiks.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi. 2. Geomeetriseliste kehade kujutamine erinevate kunstitehnikatega. Geomeetriseliste kehade kujutamine hariliku pliiatsiga. 3. Visandamine naturist. 4. Erinevas ees inimeste kujutamine. Liikumise kujutamine. Inimese eestvaates kujutamine värvipliiatsitega: istuv figuur otsevaates ja poolprofiilis. 5. Looduslike vorme joonistamine. 6. Esemete modelleerimine valguse ja varju abil (laige, refleks). Stiliseerimine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● tunneb ja kasutab kunstikeelt; ● teab erinevaid kunsti žanre (maastik, vaikelu, portree); ● teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; ● oskab kujutada mahulisi figuure; ● oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides; ● oskab joonistada või voolida eluta looduse vorme ja esemeid; ● kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● omandab loovtegevuse kogemusi; ● kasutab loovust ja fantaasiat; ● tunneb kunstist mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; ● märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas; ● omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab kujutada neid; 	<p>www.e-koolikott.ee</p> <p>www.miksike.ee</p> <p>www.opik.ee</p> <p>www.muuseum.ee</p>

	<p>7.</p> <p>Põhimõisted: Geomeetriline vorm. Objekt. Figuur. Maastik. Vaikelu. Ettekuju. Mahus. Proportsioonid. Miimika. Karikatuur. Koomiks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● oskab määrata erinevas eas inimeste proportsioone ja suudab kujutada inimfiguuri õigete proportsioonidega; ● oskab näha õigeid proportsioone ja visandada inimfiguuri natuurist; ● joonistab looduslikke objekte, milliseid on eelmisel vaadeldud/uuritud; ● oskab väljendada oma ideid, fantaseerida paberil; ● oskab teha karikatuuri. 	
<p>Valguse- ja värviõpetus.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu: Värvi põhikarakteristikud. Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid. Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine. Kolm põhitooni. Kolmanda astme värvide saamine. Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid. Kromaatilised värvused on kõik spektrivärvid. Tonaalsus. Värviring ja selle kasutamine. Mere ja taeva värvid. Värvitoonide kasutamine kunstnike töödes. Valguse omadused ja tähtsus. Valgus looduses ja tehiskeskkonnas. Tegelik ja illusoorne valgus. Valgus ja vari.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Põhivärvide segamine. Värvide helestamine ja tumestamine. Värviring ja selle kasutamine. 2. Op-kunsti vorme joonistamine. 3. Illustratsiooni joonistamine. 4. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöödes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). 5. Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega. 6. Tutvumine kunstnike töödega kunstiserveris. <p>Põhimõisted: Akromaatiline, kromaatiline värvid. Soojad ja külmad toonid. Kontrast. Täiendvärv. Dekoratiivsus. Koloriit. Spektrivärvid. Mono- ja polükroomia. Tonaalsus. Võrguvärv. Valgus. Op-kunst. Imp-art.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitoone; ● tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; ● tunneb täiendvärve ja nende kontraste; ● oskab piiratud arvu värvidega maalima; ● tunneb akromaatiliseid ja kromaatiliseid värvuseid; ● õpib saama kolmanda astme värve; ● oskab meeolu edastada värvidega; ● omandab loovtegevuse kogemusi; ● arendab loovust ja fantaasiat; ● arendab loovust ja esteetilist maitset; ● oskab töötada värvipliatsiga, pintsliga ja guaššvärvidega; ● teab mõisteid värv ja värvus; ● oskab maalida katte-värvidega. 	

<p>Üld- kompositsiooni alused.</p> <p>10 tundi</p>	<p>Õppesisu: Sümmeetria ja asümmeetria. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Tervik ja osa. Dünaamiline ja staatiline kompositsioon. Pildi dominant. Rütm. Kompositsiooni tasakaal. Piiratud ja piiramata pinnad. Plaanilisus pildi pinnal. Õhu(värvi)perspektiiv. Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted. Pea- ja kõrvalelemendid ja taust. Tasapinnaline ja ruumiline (2- ja 3-mõõtmeline) organisatsioon. Rütm kujutavas loomingus. Op-kunsti faktuur.</p> <p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. 2. Pildi pinna organiseerimine. 3. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine. 4. Pinna kaunistamine faktuurirütmidega. <p>Põhimõisted: Kompositsioon. Taust. Tasakaal. Mõõt. Visand. Mastaap. Perspektiiv. Rütm. Silmapiir. Pind. Pildiruum. Sümmeetria ja asümmeetria.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi; • oskab pilti komponeerida; • teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust; • oskab visandeid teha; • oskab visandada pilti; • teab dünaamilist, staatilist, tasakaalulist kompositsioone; • teab, mis on piiramata ja piiratud pind; • oskab hinnata oma tööd kriitiliselt; • oskab märkida silmapiiri; • teab, et kaugemal asetsev on väike ja lähemal asetsev suurem; • oskab kasutada koondpunkte töö teostamisel; • oskab töötada joonlaua ja pliiaatsiga; • arendab oma vaatlusoskust; • oskab töötada rühmas.
<p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>5 tundi</p>	<p>Õppesisu: Disain meie elus. Disain ja visuaalne keel. Kujundamine on protsess. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Maja siseruum. Graafiline disain. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Seosed tekstiga. Illustratsioonide liigid. Graafilise disaini 3 põhifunktsiooni. Plakati, kuulutuse või illustratsiooni kompositsioonid. Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Tervik ja osa. Karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud atmosfäärilisi olukordi (päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike). Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus; • kasutab pildi süzheelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; • oskab joonistada klassiruumi sügavust; • oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal;

	<p>Õppetegevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reaalsusele tuginevate vormide ümberkujundamine, muutmine ja nende põhjal uute fantastiliste vormide loomine. 2. Kaunistuste kujundamine. 3. Interjööri joonistamine. 4. Ideekavandite loomine. 5. Karakterseid interjööridetailekasutamine pildi süžees. 6. Interjööri kujundamine. 7. Erinevate tehnikate kasutamine: guašš, akvarell, linoollõige, vahakriibe. <p>Põhimõisted: Ergoomomika. Disain. Tektoonika. Siluett. Motiiv. Faktuur. Visuaalne keel. Tehtus. Interjäär. Dünaamika. Keskkonna esteetika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; ● tunneb rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu; ● oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure; ● peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust; ● oskab kujundada etiketti või pakendit; ● oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; ● oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; ● kujundab intrjööri; ● oskab töötada rühmas; ● oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid. 	
--	--	--	--

Põhikooli lõpuks õpilane:

- teab, kuidas kiri läbi ajaloo on arenenud ja muutunud;
- seostab kirjavorme arhitektuuriga;
- tunneb ära olulisemad kirjastiilid;
- teab, mis on kalligraafia;
- oskab kujundada raamatukaant või plakatit;
- komponeerib oskuslikult omavahel erinevates proportsioonides kirju;
- teab, mis on kalligraafiline kunst ja konkreetne poeesia;
- oskab loovalt kasutada teksti või kirja elementi kompositsioonis, kunstnikuraamatus;
- teab kunstnikke, kes kasutavad märgilist pildikeelt;
- oskab rühma liikmena luua sõnumiga piltjutustust;

- teab mõningaid popkunstnikke;
- mõtleb kriitiliselt;
- oskab oma valikuid põhjendada ning oma tööd tutvustada;
- leiab loovülesandes erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi;
- kasutab loovtöös digitaalseid tehnoloogiaid;
- tunneb Eesti Kunstimuuseumi digiarhiivi ja Kumu virtuaaltuuri ning oskab neid kasutada;
- oskab küsimuste abil avada kunstiteoseid ning neid teistele õpilastele tutvustada;
- omandab muuseumikäimise harjumusi.

5. Hindamine

Hindamise peafunktsioon kunstiõpetuses on anda tagasisidet töö tulemuslikkuse kohta ja motiveerida õpilast tema edasises tegevuses. Hindamise objektiks võib olla nii valminud teos kui tööprotsess. Mahukamate, erinevat õppesisu integreerivate ülesannete puhul on põhjendatud hindamine mitme hindega, et anda paremini tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse isikupära. Õpilastele tuleb anda võimalus osaleda hindamisprotsessis- see õpetab töid analüüsima ja erinevaid lahendusi väärtustama. Et õpilane oleks ajendatud uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi omandama, on oluline toetada õpilase eneseanalüüsi.